

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 281/2026-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Žilinský samosprávny kraj**, Komenského 48, Žilina, zastúpeného Krivak & Co, s. r. o., Gajova 13, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Stk/16/2024 z 30. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označeným uznesením najvyššieho správneho súdu, ktorým bola odmietnutá jeho kasačná sťažnosť ako podaná neoprávnenou osobou. Navrhuje napadnuté uznesenie najvyššieho správneho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň si uplatňuje právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa správnou žalobou domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia predsedu Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „žalovaný“) z 24. marca 2023 vydané v rozkladovom konaní, v ktorom preskúmal prvostupňové rozhodnutie žalovaného z 20. decembra 2022 o uložení pokuty 2 846 380,10 eur za porušenie povinnosti podľa § 10 ods. 1 v spojení s § 81 písm. c) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“). V súlade s § 27 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) navrhol, aby správny súd preskúmal aj zákonnosť rozhodnutia žalovaného (na odvolanie potvrdeného Radou žalovaného), ktorým konštatoval porušenie povinností podľa zákona

o verejnom obstarávaní, pretože na podklade týchto rozhodnutí žalovaný začal následné konanie o uložení pokuty a boli pre správny orgán záväzné.

3. Správny súd v Bratislave rozsudkom č. k. TT-14S/43/2023-250 z 25. apríla 2024 napadnuté rozhodnutie žalovaného o uložení pokuty zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Žalovanému vytkol aplikáciu neskoršieho znenia zákona o verejnom obstarávaní o uložení sankcie (§ 182 ods. 6), ktorá nebola účinná v čase spáchania správneho deliktu, ale až v čase ukladania sankcie [§ 191 ods. 1 písm. a) SSP]. Zároveň konštatoval, že žalovaný prípadnú prípustnú aplikabilitu novšieho predpisu z dôvodu jeho priaznivejších účinkov pre páchatel'a v zmysle čl. 50 ods. 6 ústavy nijako nevyhodnotil a neodôvodnil [§ 191 ods. písm. d) SSP]. Pokiaľ však ide o námietku o uplynutí prekluzívnej lehoty na začatie konania o uložení pokuty, správny súd sa so sťažovateľom nestotožnil; za kvalifikovaný moment dozvedenia sa o porušení zákona súd považoval právoplatnosť rozhodnutí o porušení, a nie deň odovzdania celej dokumentácie z verejného obstarávania žalovanému, ako to tvrdil sťažovateľ (body 51 a 52 rozsudku správneho súdu). Ostatné žalobné námietky považoval za nedôvodné.

4. Sťažovateľ podal proti tomuto rozsudku kasačnú sťažnosť, v ktorej zdôraznil, že sa podanou žalobou domáhal vydania tzv. rozhodnutia s bodkou (bez vrátenia na ďalšie konanie) s prihliadnutím na najzásadnejší žalobný bod, ktorým bolo uplynutie prekluzívnej lehoty na začatie konania o pokute, ktorým sa správny súd podľa jeho tvrdení nezaoberal, resp. nesprávne interpretoval plynutie tejto lehoty. Presvedčenie o vlastnej žalobnej legitimácii argumentačne podporil rozhodnutím Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 1Ans 17/2012.

5. Napadnutým uznesením najvyšší správny súd túto kasačnú sťažnosť odmietol podľa § 459 písm. b) SSP ako podanú neoprávnenou osobou s poukazom na § 442 SSP upravujúci sťažnostnú legitimáciu na podanie kasačnej sťažnosti jednotlivými vymenovanými subjektmi pod podmienkou, že rozhodnutie bolo vydané v ich neprospech. Podľa najvyššieho správneho súdu bol sťažovateľ v konaní pred správnym súdom úspešný a správny súd rozhodol v jeho prospech. Ďalej sa osobitne zaoberal argumentáciou, v zmysle ktorej sa sťažovateľ domáhal tzv. zrušenia rozhodnutia s bodkou. Pritom poukázal na to, že v zmysle rozhodovacej praxe (8Svk/15/2023) zrušenie rozhodnutia žalovaného a vrátenie veci na ďalšie konanie nepredstavuje rozhodnutie v neprospech žalobcu, ale práve naopak. Tzv. zrušenie rozhodnutia s bodkou je celkom výnimočný neštandardný a nenárokateľný postup. V súlade so zaužívanými procesnými postupmi najvyšší správny súd vyhodnotil, že aj keď správny súd nevyhovel v celom rozsahu žalobnému návrhu v podanej správnej žalobe, správny súd nerozhodol v neprospech žalobcu. Z tohto dôvodu sa nezaoberal meritórnym prieskumom veci a ani ďalšou argumentáciou. V závere dodal, že sťažovateľom namietané skutočnosti budú predmetom následného konania pred orgánom verejnej správy, ako aj správneho súdu v prípade, ak sťažovateľ podá novú správnu žalobu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta formalistický výklad § 442 ods. 1 SSP, ktorým kasačný súd vytvoril takú procesnú situáciu, ktorá vedie k odňatiu práva sťažovateľa na (i) prístup k súdu v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. k (ii) možnosti domáhať sa účinného preskúmania obvinenia podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, najmä pokiaľ ide o meritórny prieskum právneho názoru správneho súdu o dodržaní prekluzívnej lehoty na začatie konania o uložení pokuty za porušenie

zákona podľa § 182 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní (v znení účinnom od 1. septembra 2019 do 30. novembra 2019, *pozn.*). K takto naznačenej podstate ústavnej sťažnosti ďalej argumentuje takto:

- a) dôvod, pre ktorý správny súd žiadal o tzv. zrušenie rozhodnutí s bodkou – bez vrátenia na ďalšie konanie žalovanému – spočíval v tom, že konanie o uložení pokuty bolo začaté po uplynutí subjektívnej prekluzívnej lehoty podľa § 182 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní;
- b) správny súd sa odmietol riadne zaoberať otázkou uplynutia prekluzívnej lehoty a rozhodnutie žalovaného zrušil z iného dôvodu;
- c) na prvý pohľad sa môže javiť zrušenie rozhodnutí žalovaného ako plný procesný úspech sťažovateľa, materiálne však bolo rozhodnuté v neprospech sťažovateľa, pretože vrátenie veci na ďalšie konanie znamená vystavenie sťažovateľa trvaniu nezákonného stavu obvinenia zo správneho deliktu;
- d) tzv. zrušenie veci s bodkou považuje za najpriaznivejší možný výsledok, pretože zánik trestnosti v dôsledku preklúzie je materiálnou prekážkou, ktorá neumožňuje štátu v represii pokračovať;
- e) rozporuje názor najvyššieho správneho súdu o výnimočnosti a nenárokovateľnosti ním žiadaného postupu, pretože nedáva dostatočnú odpoveď na to, že zánik trestnosti v dôsledku preklúzie je jedinou ústavne konformnou reakciou na zistenú prekážku v konaní o uložení pokuty;
- f) nutnosť zásahu ústavného súdu sťažovateľ identifikoval v tom, že v dôsledku odmietavého uznesenia kasačného správneho súdu, ktoré je konečné, právoplatné a definitívne, sa ocitol mimo dosahu súdnej ochrany;
- g) rozsudok správneho súdu bude v konaní o ďalšej správnej žalobe viazať súd skôr rozhodnutou otázkou (o neuplynutí prekluzívnej lehoty), pričom skutkové okolnosti ostávajú nezmenené.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia práv na súdnu ochranu a spravodlivý proces napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu, ktoré sťažovateľ videl v nesprávnom posúdení svojej aktívnej procesnej legitímácie na podanie kasačnej sťažnosti. Sťažovateľ zastáva názor, že nebol úspešný v plnom rozsahu, keďže správny súd vrátil vec na ďalšie konanie žalovanému správneho orgánu, kým on navrhoval len zrušenie rozhodnutia bez vrátenia na ďalšie konanie.

8. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že skutkovo a právne obdobnej veci sťažovateľa týkajúcej sa súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovaného o uložení pokuty pre porušenie zákona o verejnom obstarávaní, zrušeného a vráteného na ďalšie konanie pre vadu v aplikácii práva vo väzbe s nedostatkom dôvodov a v ňom vysloveného právneho záveru najvyššieho správneho súdu, že kasačná sťažnosť proti zrušujúcemu rozsudku správneho súdu bola podaná neoprávnenou osobu, už rozhodol uznesením sp. zn. II. ÚS 577/2025 zo 16. októbra 2025 (právoplatným 22. novembra 2025) tak, že ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Z argumentácie sťažovateľa uvedenej v ústavnej sťažnosti, ktorá je predmetom predbežného prerokovania, možno vyvodit', že odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu obsahovalo, čo sa týka právneho posúdenia veci (záver o nedostatku aktívnej legitímácie

sťažovateľa na podanie kasačnej sťažnosti), obdobné závery ako v inej jej veci, ktorý už ústavným súdom bola preskúmaná a rozhodnutá (sp. zn. II. ÚS 577/2025 zo 16. októbra 2025).

10. Keďže sťažovateľ podal predmetnú ústavnú sťažnosť 21. januára 2026, teda po právoplatnosti uznesenia o odmietnutí ústavnej sťažnosti jeho predchádzajúcej skutkovo a právne podobnej ústavnej sťažnosti (22. novembra 2025), urobil tak už s vedomím, že táto môže byť odmietnutá z rovnakých dôvodov, ktoré viedli k odmietnutiu jeho skôr podanej ústavnej sťažnosti. Dá sa tu už do určitej miery hovoriť o bezúčelnom či zjavne bezúspešnom uplatňovaní nároku na ochranu ústavnosti (porov. *Macejková, I., Bárány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív. Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020. s. 359.*).

11. Z uznesenia sp. zn. II. ÚS 577/2025 zo 16. októbra 2025 vyplýva, že ústavný súd v rámci posúdenia dôvodnosti ústavnej sťažnosti neopomenul zásadný sťažnostný argument v prospech nevrátenia veci na ďalšie konanie. V bode 9 tohto uznesenia ústavný súd zrozumiteľne a v zhode s názorom najvyššieho správneho súdu vyhodnotil irelevantnosť tohto návrhu, a to vzhľadom na právomoc správneho súdu podľa okolností veci rozhodnúť o vrátení vecí na ďalšie konanie. Dodal, že neúspech žalobcu len v čiastkovej otázke, závislý od úvahy správneho súdu nemožno hodnotiť ako neúspech zakladajúci oprávnenie na podanie kasačnej sťažnosti. Nad rámec v bode 11 poukázal na odôvodnenie zrušujúceho rozsudku správneho súdu týkajúce sa námietky uplynutia prekluzívnej lehoty na začatie konania o uložení sankcie, ktoré považoval za dostatočne a logicky konzistentné, neindikujúce existenciu mimoriadneho excesu, ktorý by mal byť osobitne zohľadnený pri posudzovaní legitimácie sťažovateľa.

12. Ústavný súd nemá žiaden skutkový či právny dôvod v tejto prejednávanej veci odchyliť sa od svojich skôr prijatých záverov vyslovených v uznesení sp. zn. II. ÚS 577/2025 zo 16. októbra 2025 o odmietnutí ústavnej sťažnosti, pričom v zmysle § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde na nich v plnom rozsahu poukazuje.

13. Po oboznámení sa s dôvodmi napadnutého uznesenia (por. bod 5 tohto uznesenia) ústavný súd aj v danom prípade konštatuje, že najvyšší správny súd sa dostatočne a zrozumiteľne vysporiadal s interpretáciou a aplikáciou § 442 SSP, ktorý argumentačne podporil tento záver aj pomocou judikatúry najvyšších vnútroštátnych súdnych autorít. Predmetné závery týkajúce sa otázky sťažnostnej legitimácie sťažovateľa hodnotí aj v tomto prípade ako ústavne udržateľné, pričom ani pakovane prezentovaný nesúhlas sťažovateľa na tom nemôže nič zmeniť.

14. Na základe uvedených skutočností ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu